

LIETUVOS TEISMAI

VEIKLOS REZULTATAI

» 2024

Patikimas, išmintingas,
efektyvus ir autoritetingas
teismas – stiprios teisinės
valstybės garantas.

2024 m. pabaigoje
21 Lietuvos teisme dirbo **714** teisėjų.

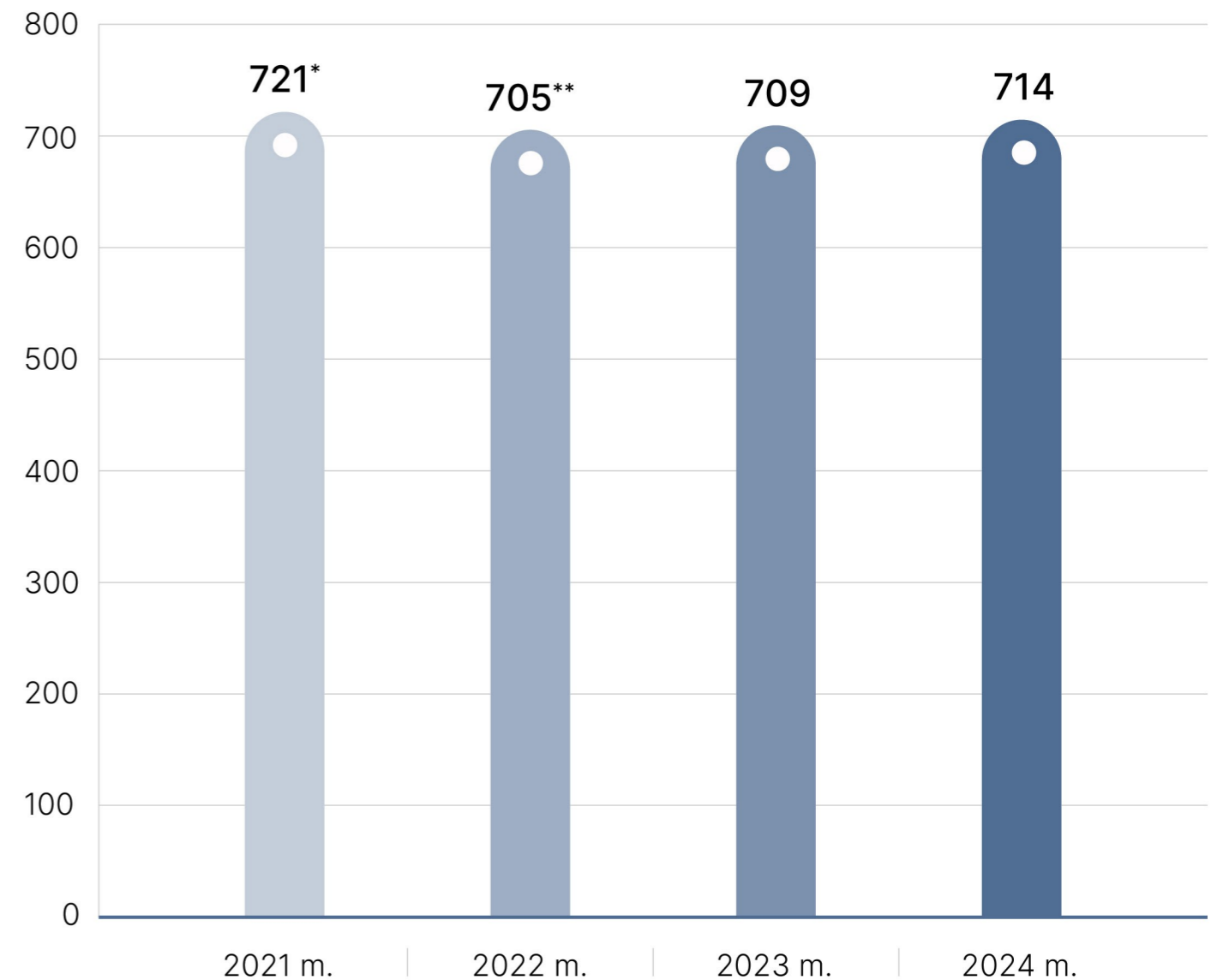
2024 m. net **15** iš **28** naujai paskirtų apylinkių teismų
teisėjų yra dirbę teisėjų padėjėjais.

2024 m. iš teisėjo
pareigų atleisti **26** 21 teisėjas buvo atleistas
pasibaigus įgaliojimų laikui ar
sulaukus įstatyme numatyto
pensinio amžiaus.

2021 m. – 38, 2022 – 42 m., 2023 m. – 28.

Teisėjų etatai:

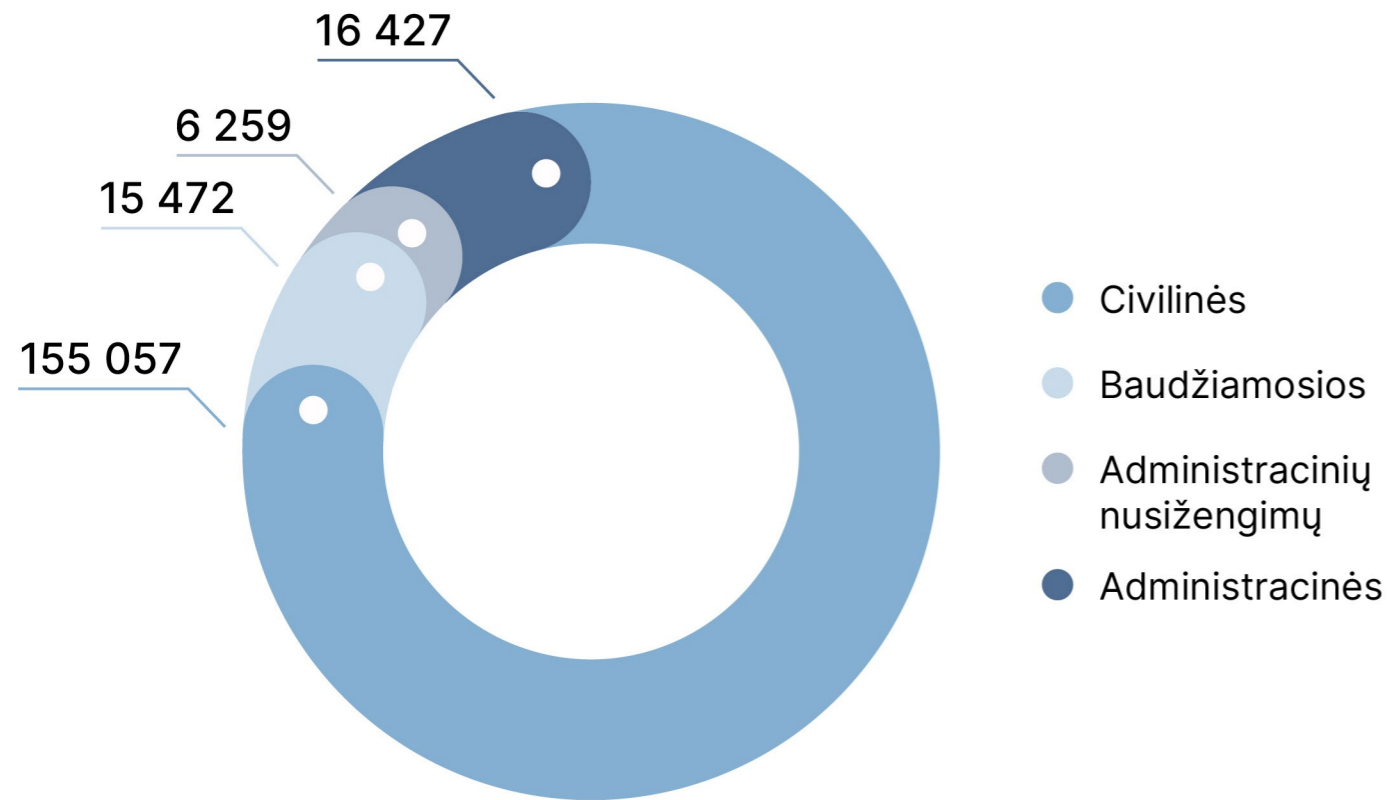
*iš jų vienas paskirtas 2 metams

** iš jų du paskirti 2 metams

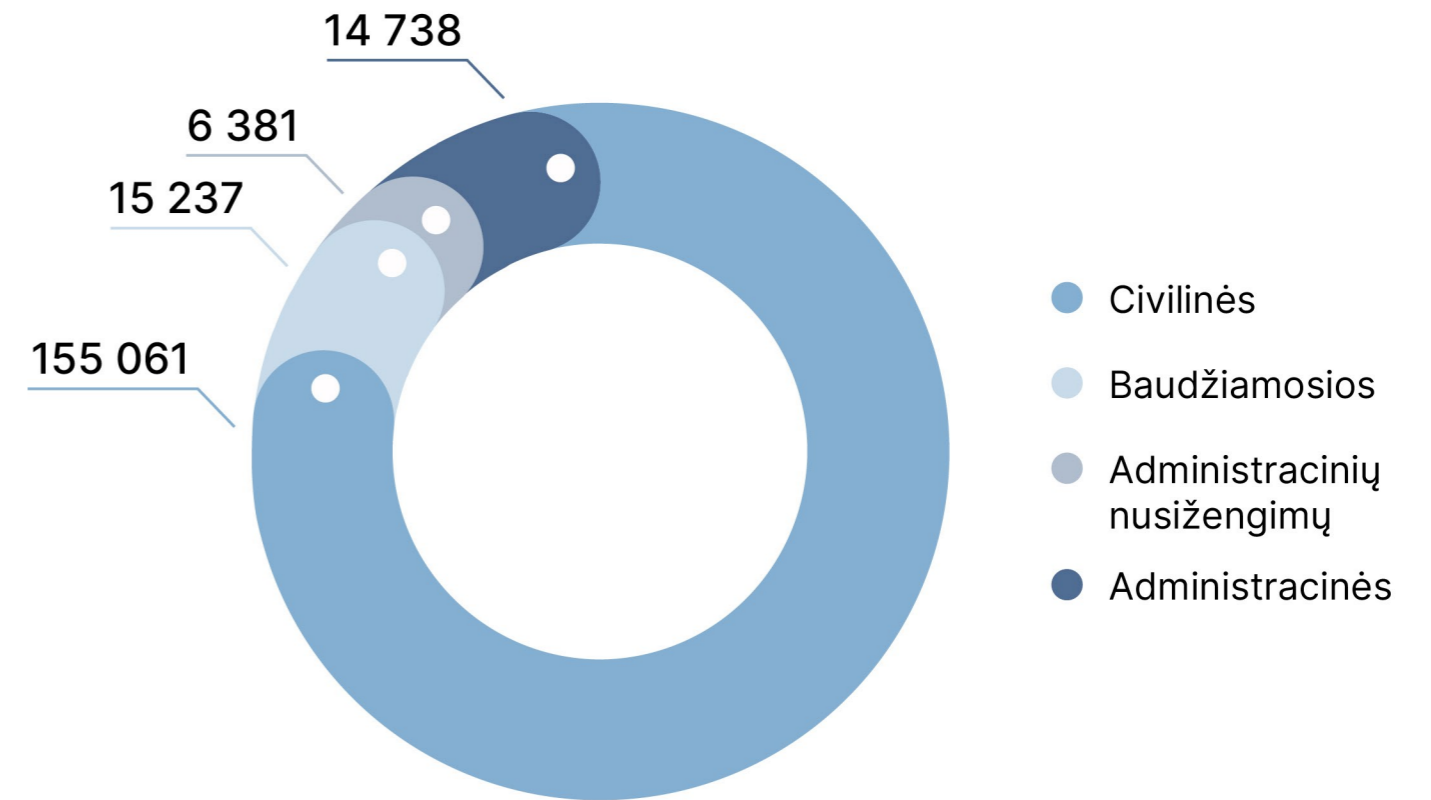
Plačiau: [ATVIRI TEISMAI](#)

2024 m. gauta 193 215 bylų:

2024 m. išnagrinėta 191 417 bylų:

Lyginant su 2023 m.,
išnagrinėtų civilinių
bylų padaugėjo

5 % ▲

Lyginant su 2023 m.,
išnagrinėtų baudžiamųjų
bylų skaičius sumažėjo

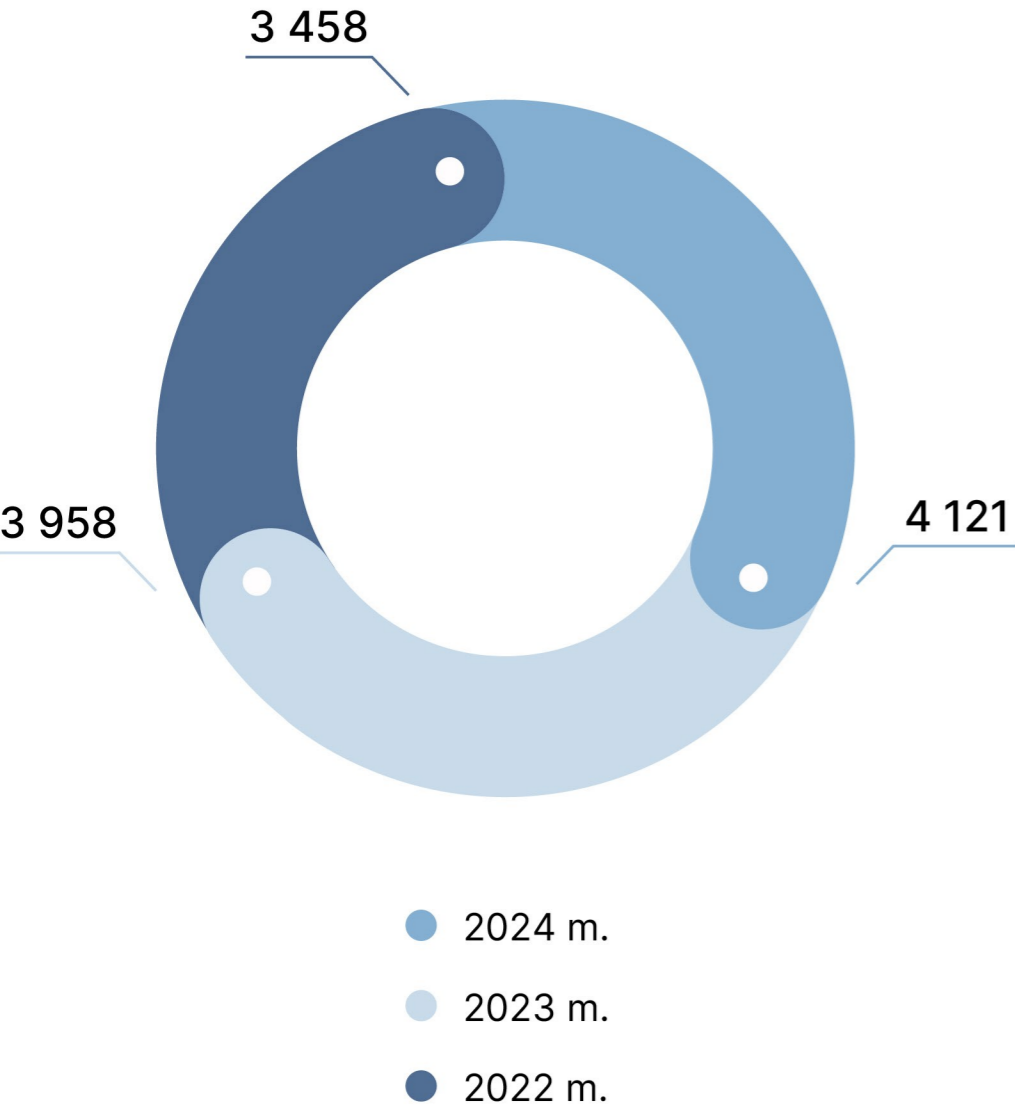
1 % ▼

Lyginant su 2023 m.,
išnagrinėtų administracinių
nusižengimų bylų skaičius
apylinkių teismuose padidėjo

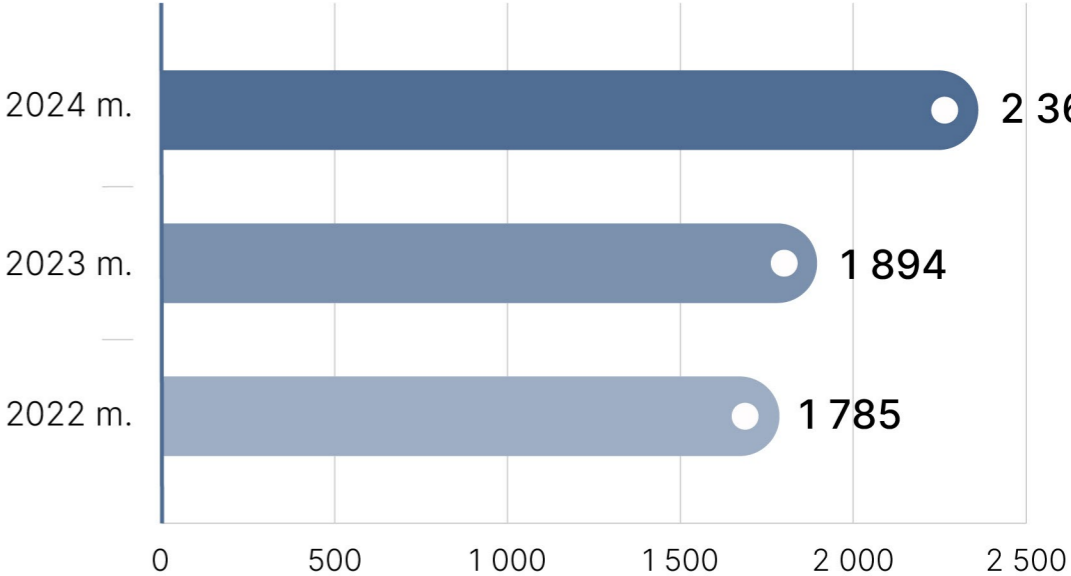
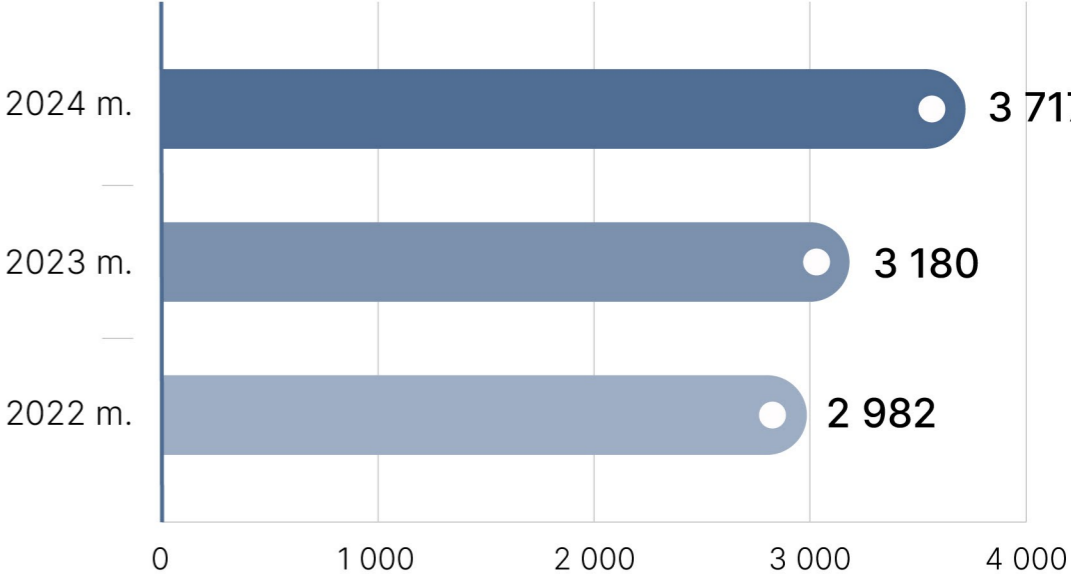
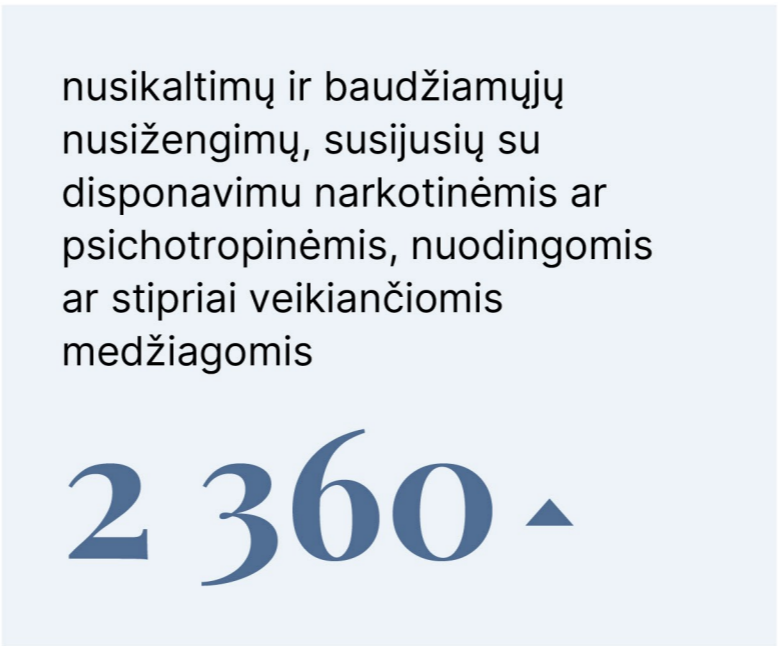
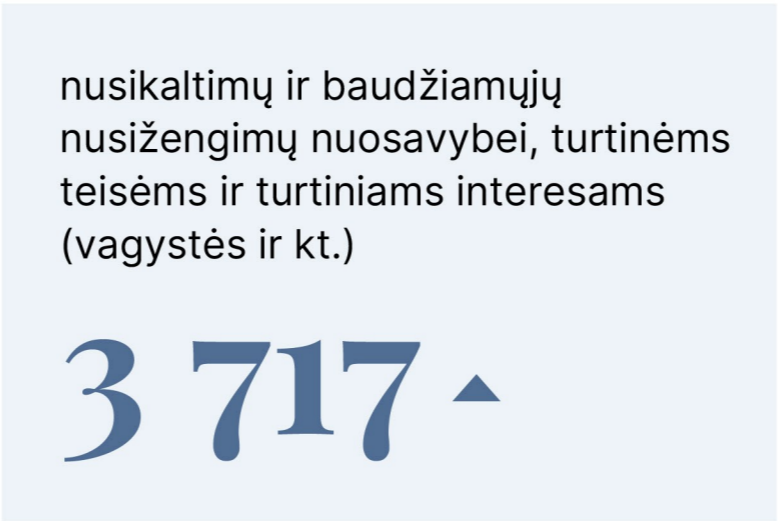
20 % ▲

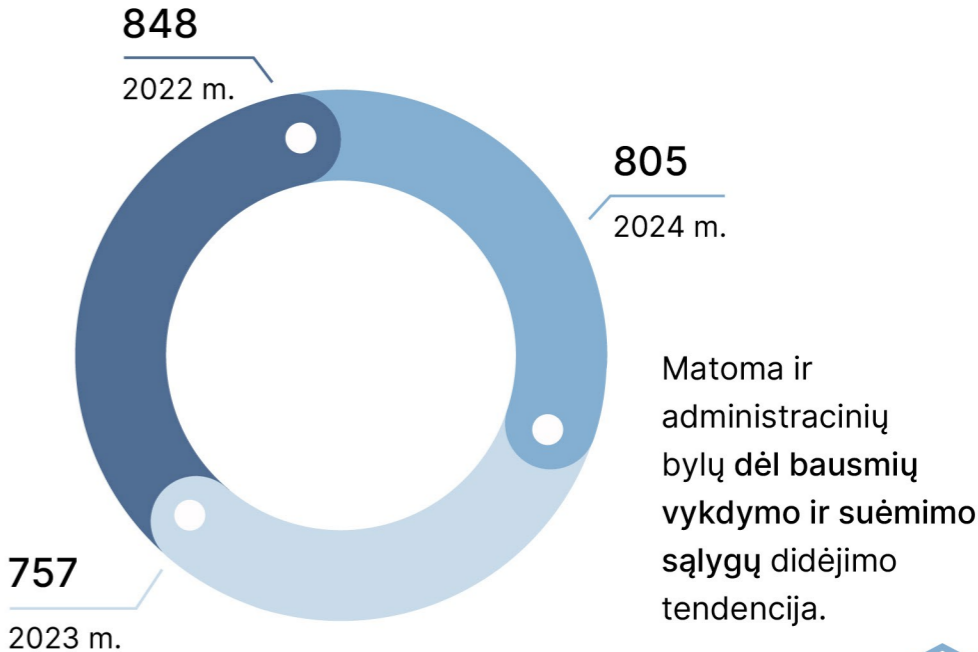
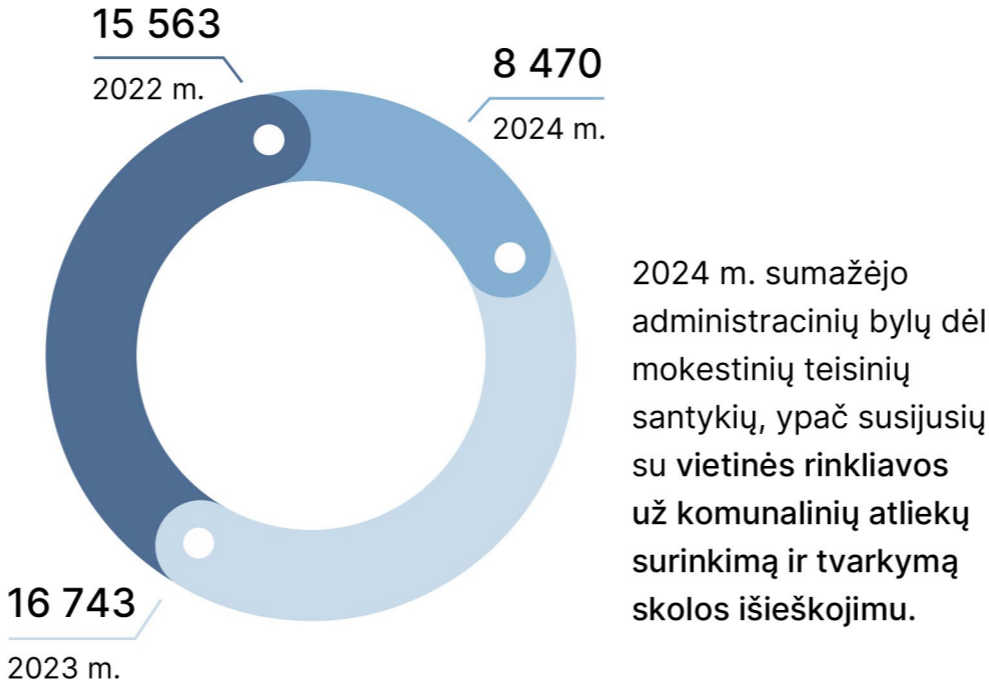
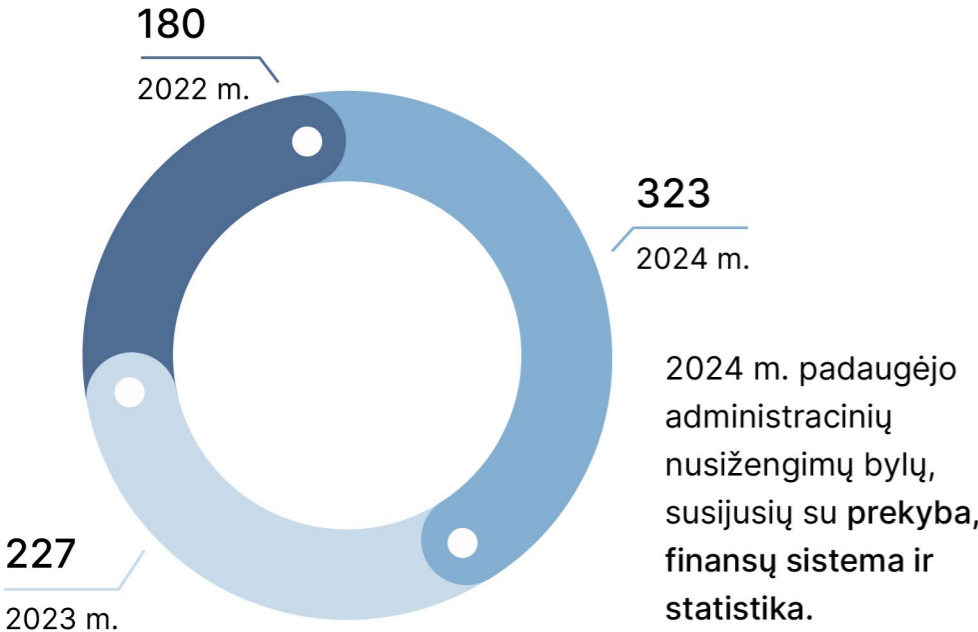
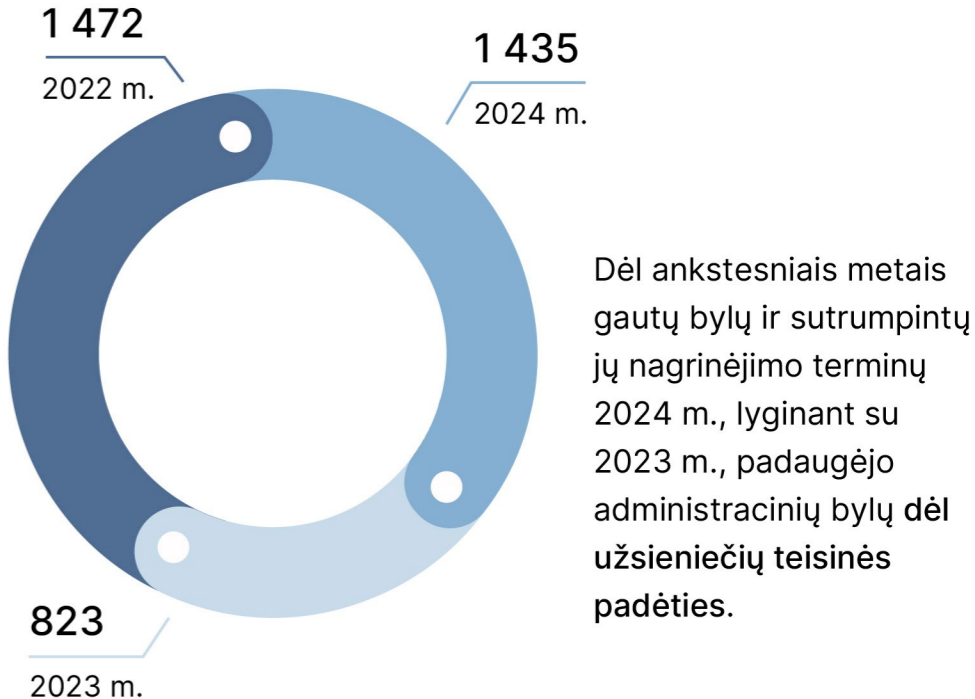
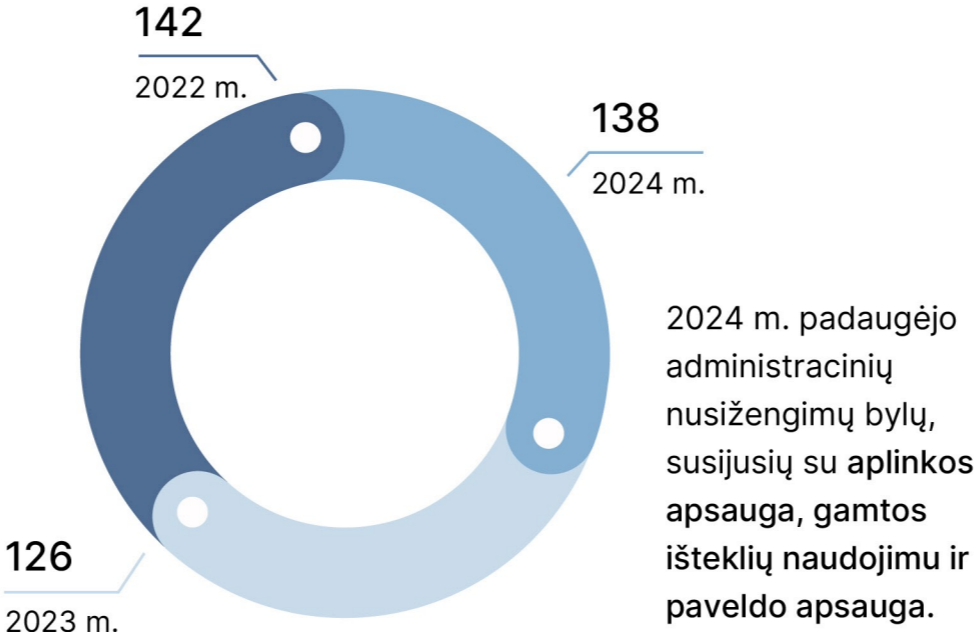
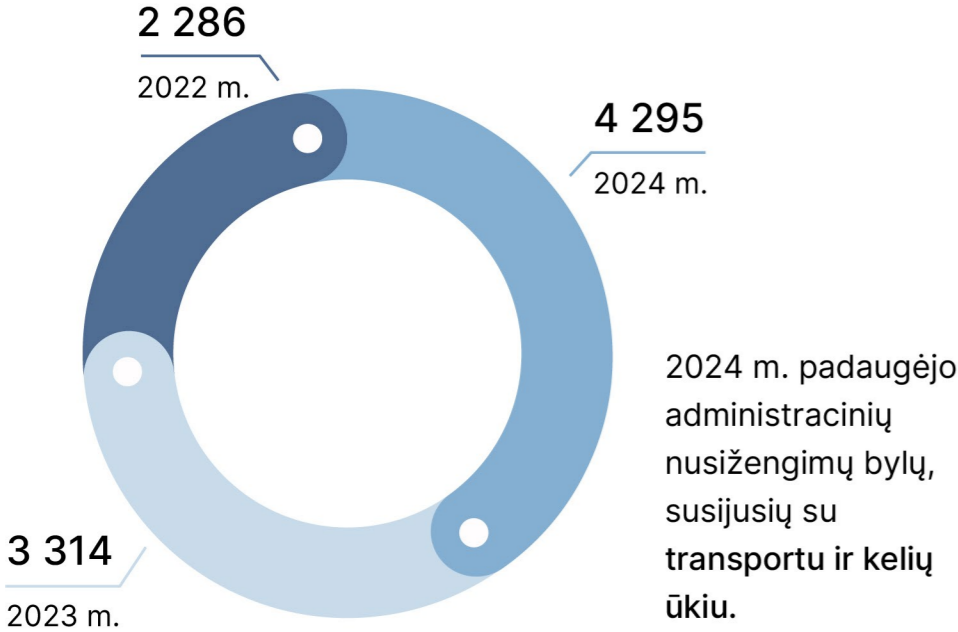

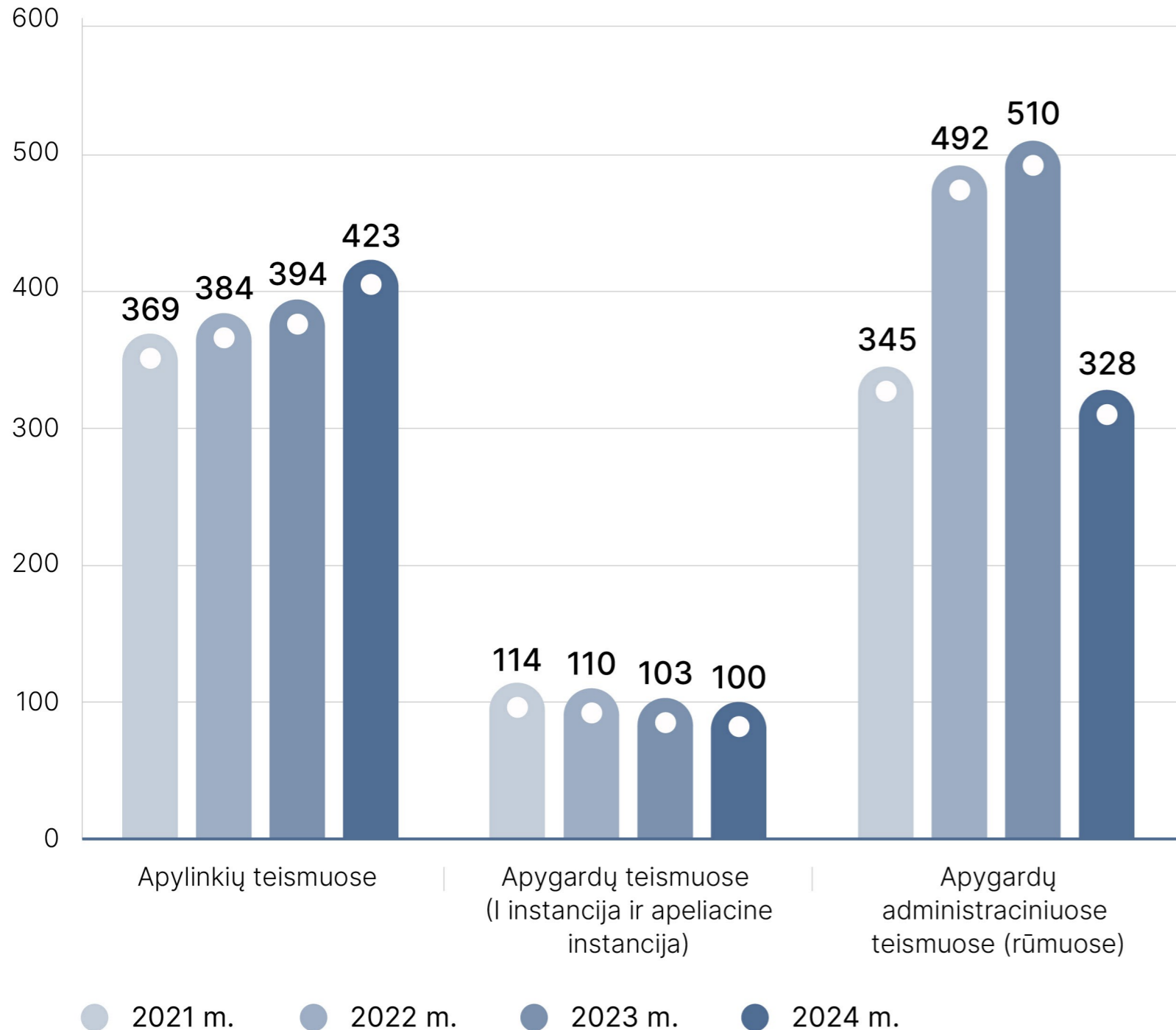
2024 m. apylinkių ir apygardų teismuose žymiai padaugėjo civilinių bylų, kurios nutrauktos teismams patvirtinus taikos sutartį:

Padaugėjo baudžiamųjų bylų dėl:

2024 m. vidutiniškai per metus vienas teisėjas išnagrinėjo bylą:**2024 m. vidutinio darbo krūvio rodiklių pokyčiai:**

Apylinkių
teismuose krūvis
išaugo

3,2 % ▲

Viena iš šių pokyčių
priežasčių – neužimti teisėjų
etatai apylinkių teismuose.

Apygardų teismuose
(pirmoji ir apeliacinė
instancijos) krūvis
sumažėjo

3 % ▼

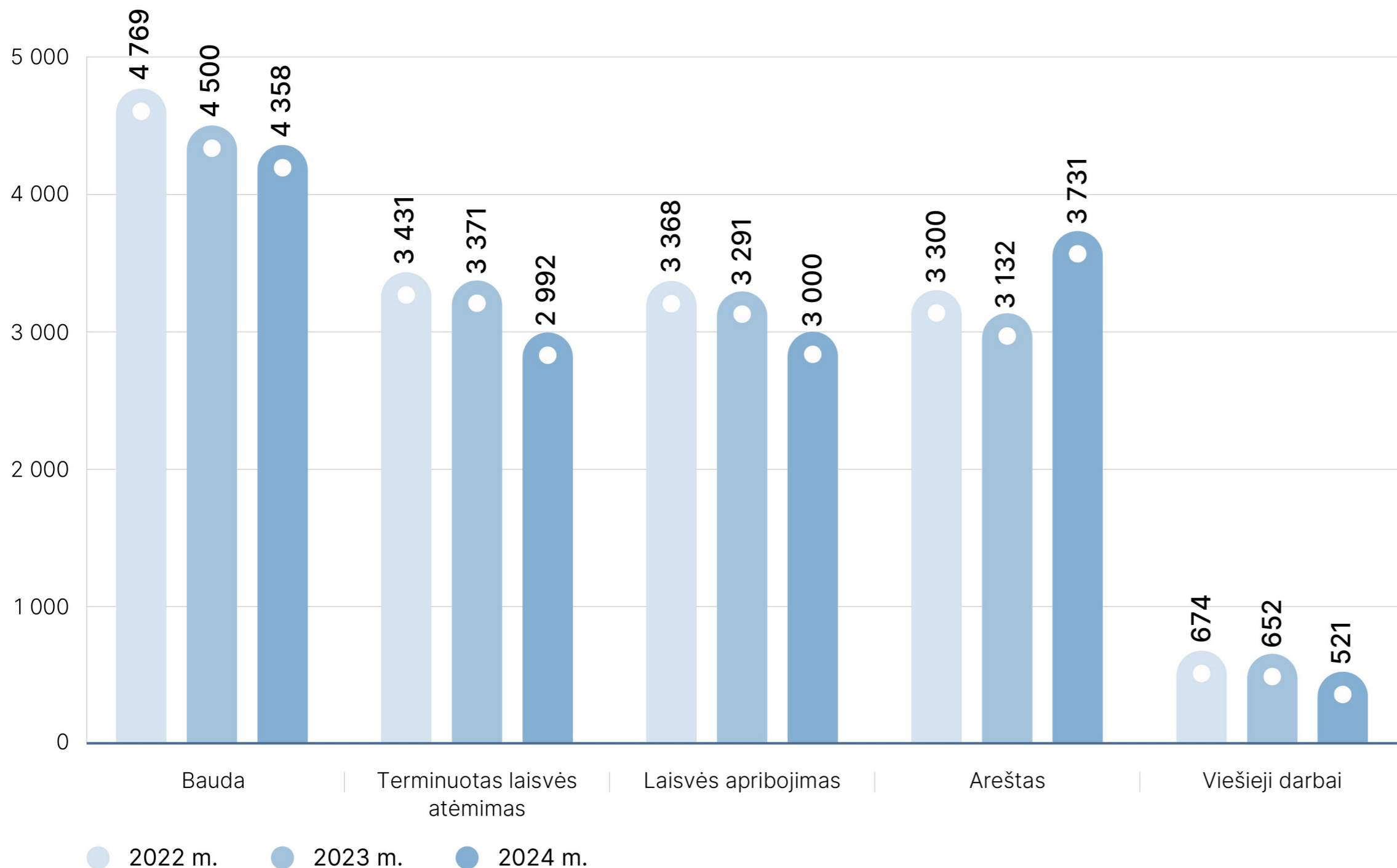
Administraciniame
teisme darbo krūvis
padidėjo

3 % ▲

Kelios krūvio padidėjimo
priežastys – neužimti teisėjų
etatai ir 2024 m. sausio 1 d.
įvykusi administracinių
teismų reforma.

2024 m. dažniausiai asmenims skirtos teismų bausmės:

Teismai, atsižvelgdami į bylos aplinkybes, pirmiausia stengiasi skirti su laisvės atėmimu nesusijusias bausmes, t. y. esant galimybei bausmės tikslą stengiasi pasiekti kitomis priemonėmis.

Remiantis „World Prison Brief“ duomenimis¹, pagal įkalintų asmenų skaičių 100 000 gyventojų Lietuva užima 15 vietą Europoje (ankstesniais metais Lietuva užėmė 13 vietą Europoje).

¹ https://www.prisonstudies.org/highest-to-lowest/prison_population_rate?field_region_taxonomy_tid=14

Bylų nagrinėjimo trukmės 2024 m.

Nagrinėjimo trukmė sutrumpėjo:

18 ▼

dienų - administracinių nusižengimų bylų apylinkių teismuose (pirmoji instancija);

16 ▼

dienų - civilinių bylų Lietuvos apeliaciniame teisme;

20 ▼

dienų - civilinių bylų Lietuvos Aukščiausiajame Teisme;

30 ▼

dienų - baudžiamųjų bylų Lietuvos Aukščiausiajame Teisme;

31 ▼

diena - administracinių nusižengimų bylų Lietuvos Aukščiausiajame Teisme;

38 ▼

dienomis - administracinių bylų Lietuvos vyriausiajame administraciniame teisme (apeliacinė instancija).

Nagrinėjimo trukmė pailgėjo:

25 ▲

dienas - administracinių bylų Lietuvos vyriausiajame administraciniame teisme (apeliacinė instancija dėl nutarčių);

39 ▲

dienas - baudžiamųjų bylų apygardų teismuose (pirmoji instancija);

40 ▲

dienų - administracinių bylų Regionų administraciniame teisme;

43 ▲

dienas - baudžiamųjų bylų Lietuvos apeliaciniame teisme.

Plačiau: [ATVIRI TEISMAI](#)

Vidutiniškai 2024 m.
išnagrinėta apeliacinių
skundų dėl

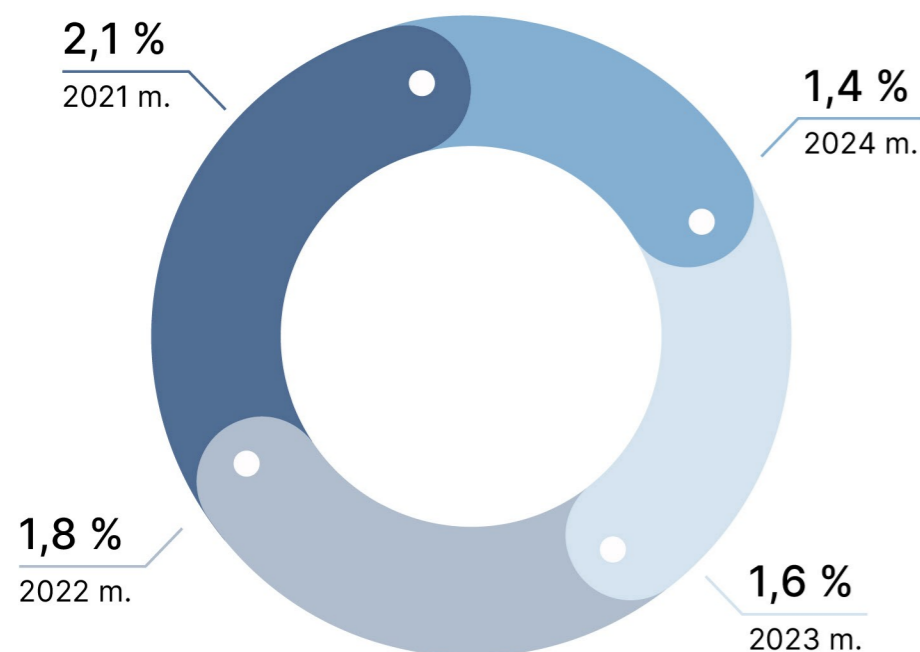
4,4 %

visų Lietuvos teismuose
priimtų sprendimų

1,4 %

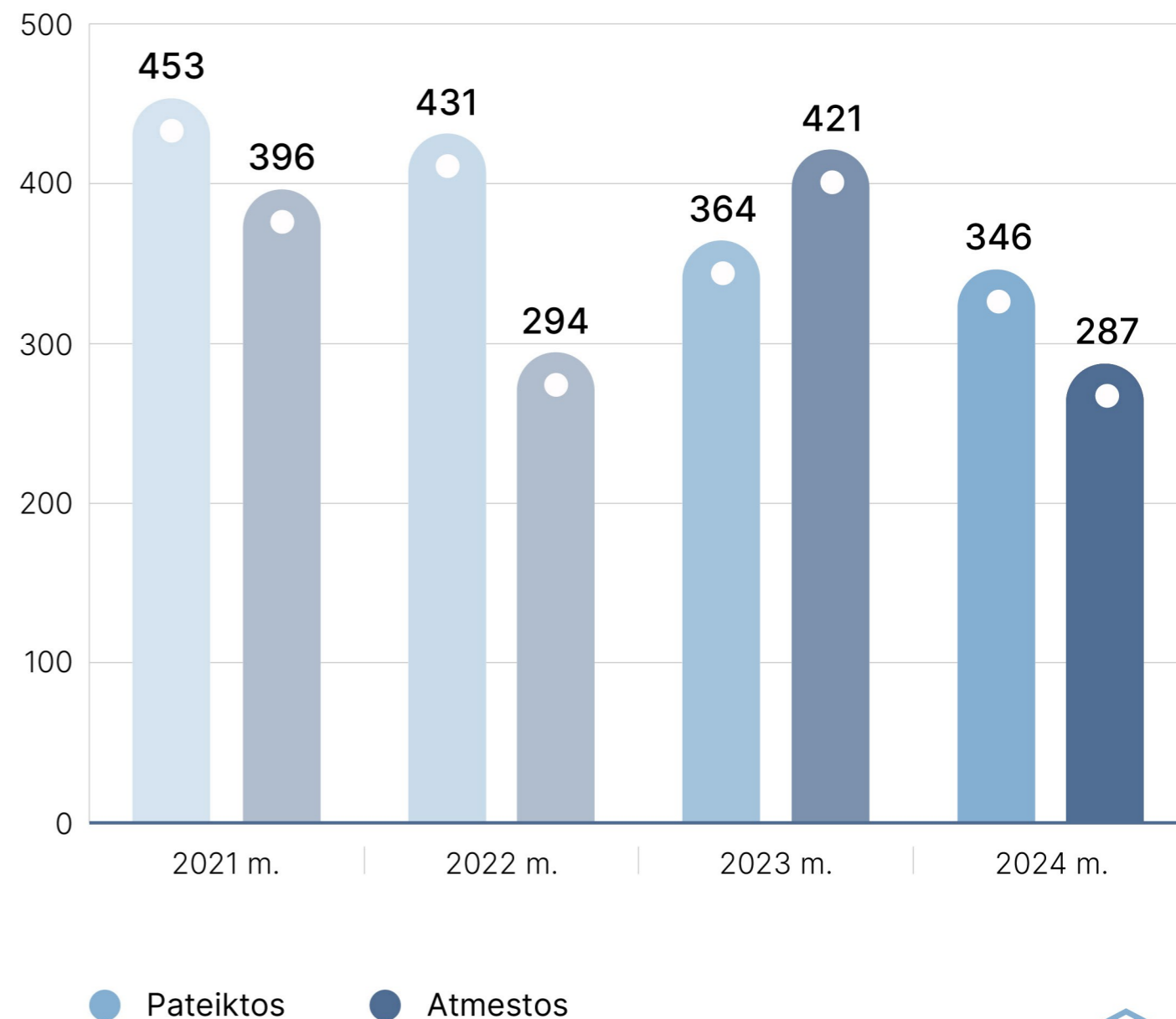
teismų sprendimų buvo
pakeisti arba panaikinti

Kasmet mažėja pakeistų arba panaikintų teismų priimtų sprendimų:

Plačiau: [ATVIRI TEISMAI](#)

2024 m. Europos Žmogaus Teisių Teismui pateiktos ir
atmestos petichijos prieš Lietuvą:

Teisminės mediacijos paskirtis – padėti šalims **civilinėse ir administracinėse bylose** išspręsti ginčą taikiai, tarpininkaujant vienam ar keliems mediatoriams (tarpininkams).

2024 m. baigti teisminės mediacijos procesai **819** | **48 %** iš jų pasirašytos taikos sutartys.

Inicijuoti mediacijos procesai

civilinėse bylose **945**
administracinėse bylose **24**

Pabaigti mediacijos procesai

civilinėse bylose **805**
administracinėse bylose **14**

Sudarytos taikos sutartys mediacijos procese

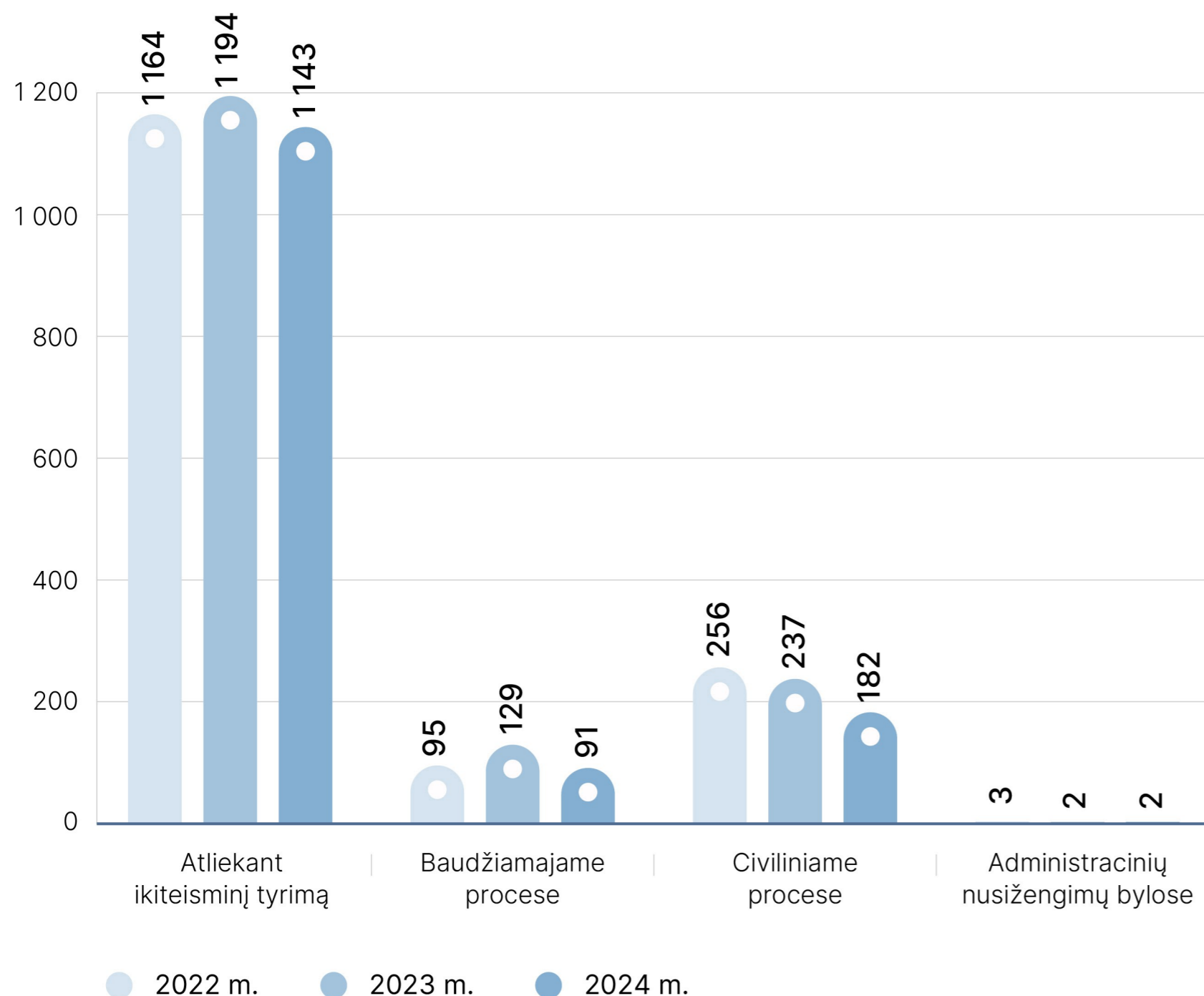
civilinėse bylose **385**
administracinėse bylose **7**

Daugiausia bylų teisminei mediacijai perduota dėl šeimos teisinių santykių **414**

Metų pabaigoje teismo mediatoriaus statusą turėjo **134** teisėjai

Psichologų atliktos apklausos

2024 m., Lietuvos teismuose dirbančių psichologų komandą papildžius vienam specialistui, teismo psichologų skaičius buvo 14 (2023 m. – 13, 2022 m. – 14).

Teismų psichologai
2024 m. padėjo

1 432
proceso dalyvių.

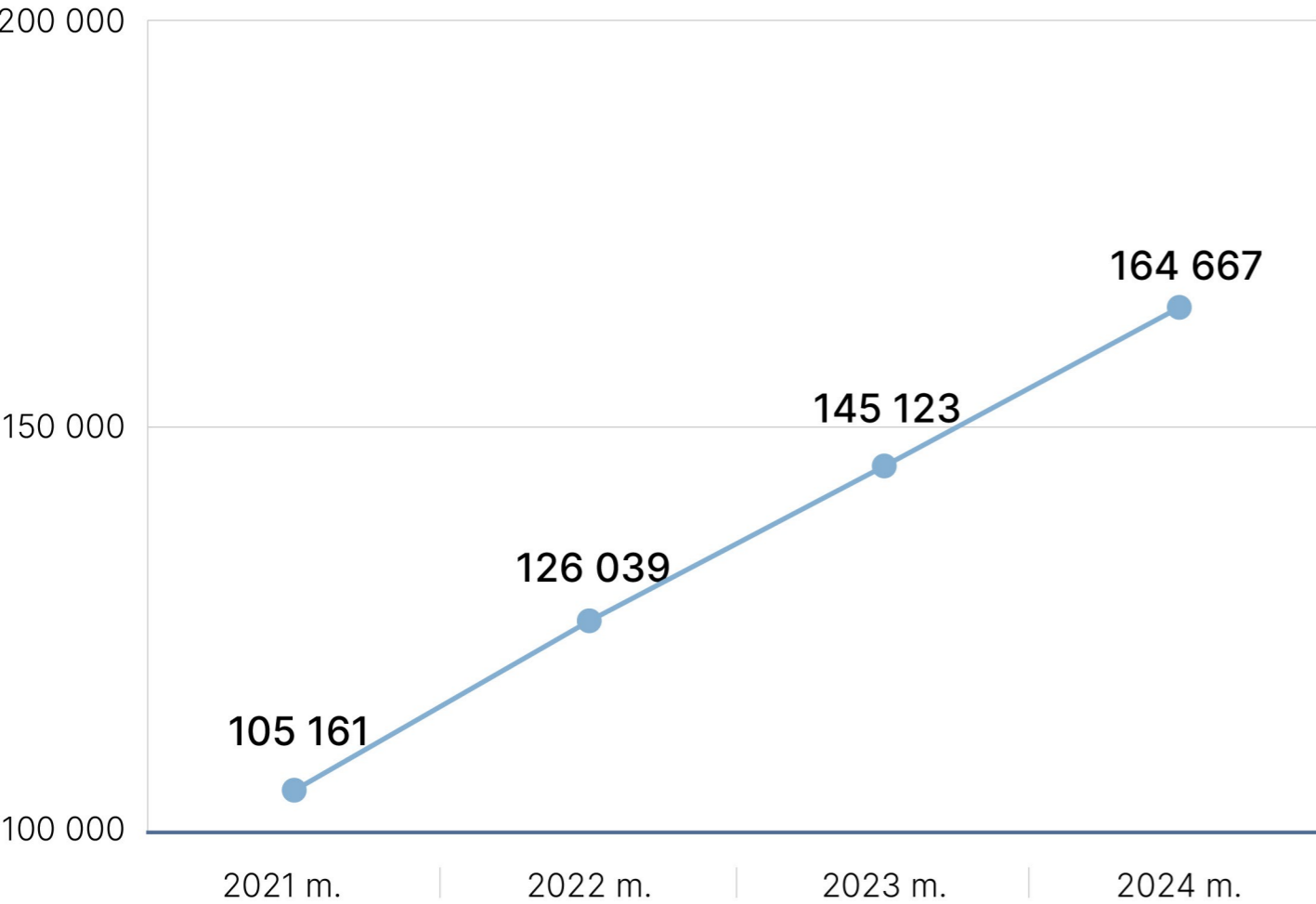
Atsižvelgiant į teismų psichologų darbo krūvį, 2024 m. birželio 19 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybė priėmė nutarimą, kuriuo kai kuriems teismų psichologams buvo nustatytos pailgintos kasmetinės atostogos – 30 arba 36 darbo dienų, priklausomai nuo darbo savaitės trukmės. Jei darbo dienų skaičius per savaitę skiriasi, nuo šiol psichologams suteikiamos 6 savaičių trukmės atostogos.

Plačiau: [ATVIRI TEISMAI](#)

Per pastaruosius metus augęs e.teismas.lt vartotojų skaičius toliau didėjo, 2024 m. portale e.teismas užsiregistravo **19705** nauji naudotojai.

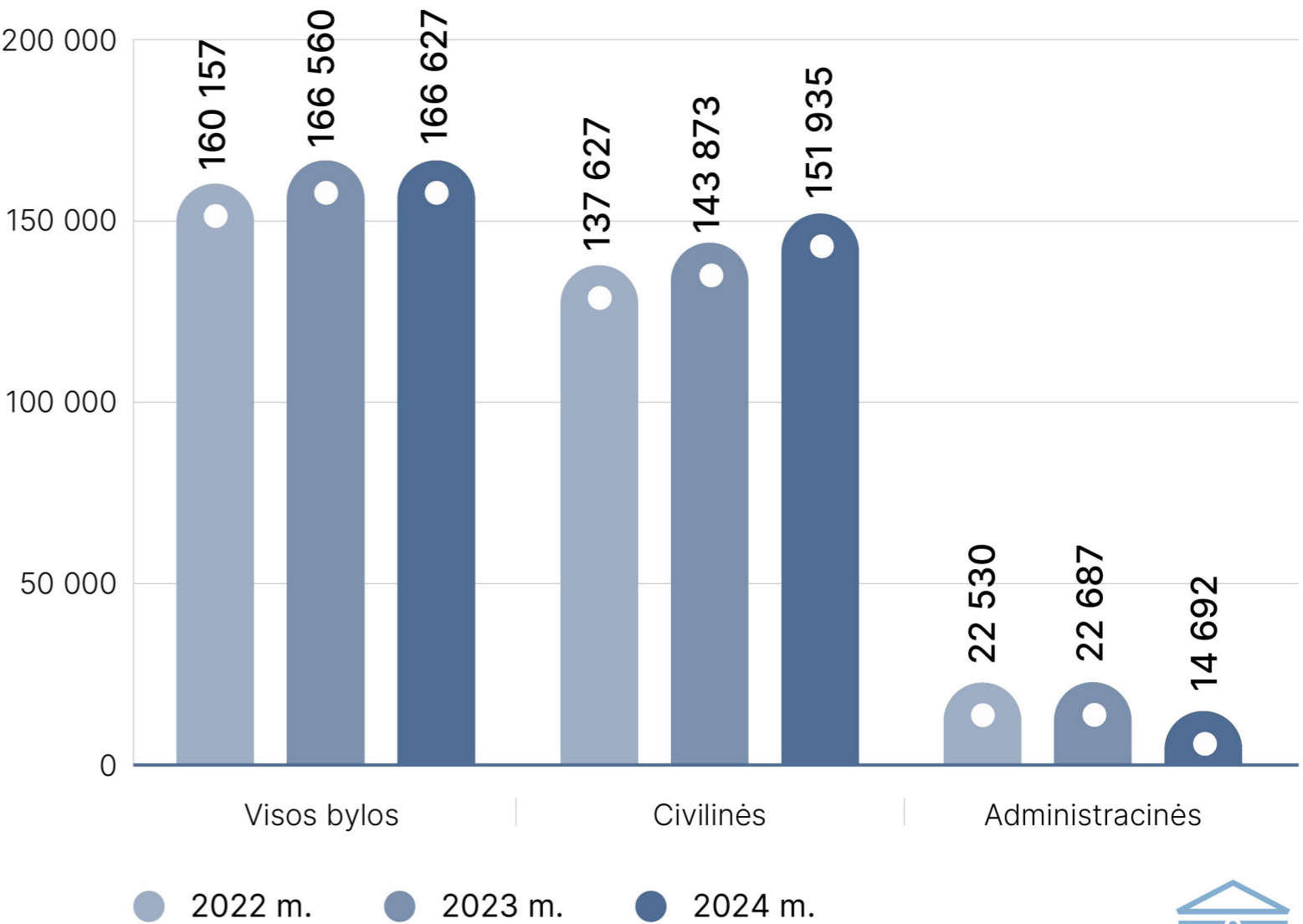
Portalo e.teismas.lt paslaugų vartotojų skaičius

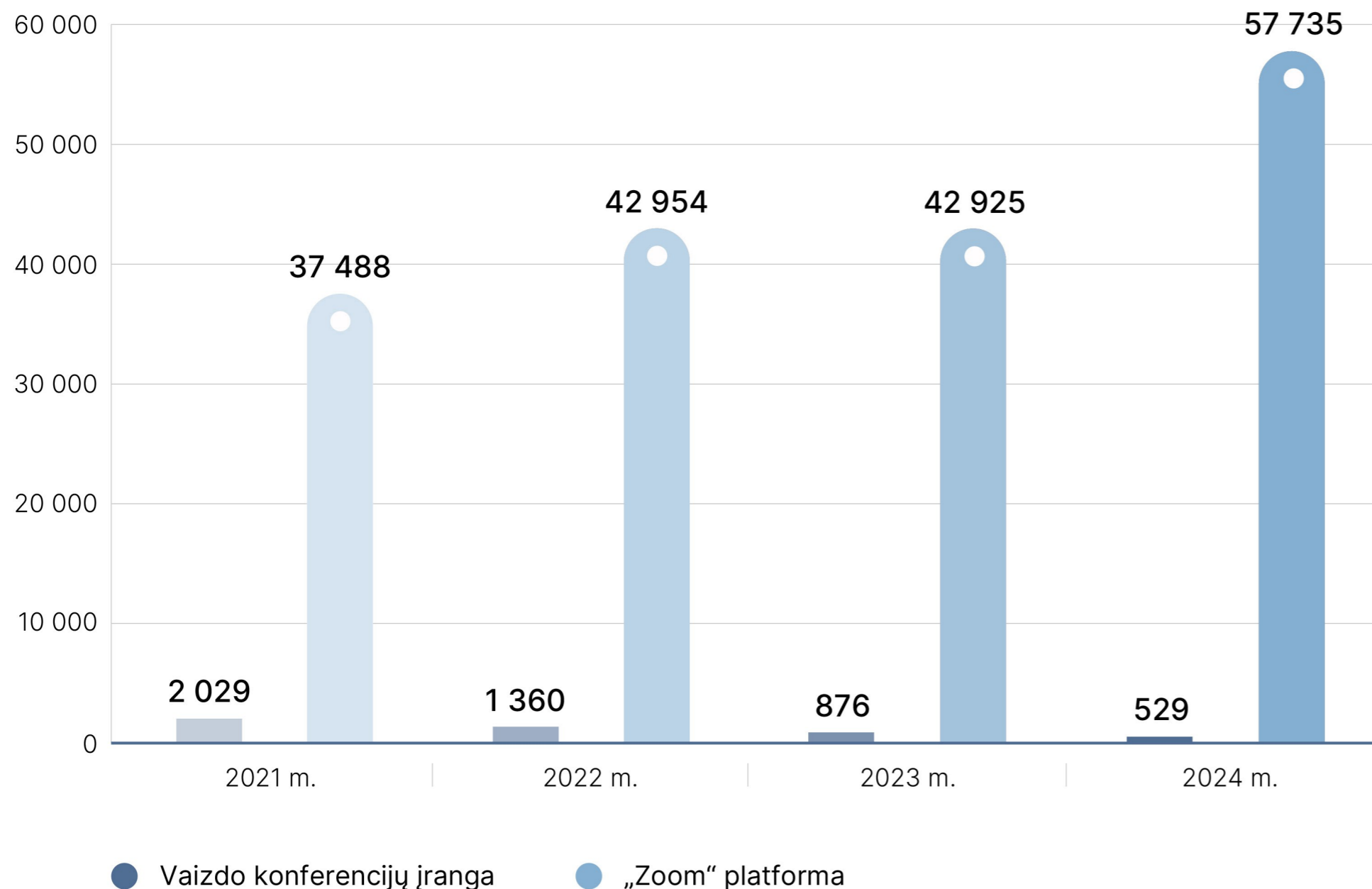
2024 m. vien elektronine forma tvarkytų civilinių ir administracinių bylų buvo

92 %

(2023 m. – 91 %, 2022 m. – 86 %)

Nuotoliniai teismo posėdžiai ir darbiniai susitikimai Lietuvos teismuose rengti naudojantis:

2020 m. įsigijus teismų darbo reikmėms „Zoom“ platformos licencijų teismo posėdžiai ir darbiniai susitikimai imti organizuoti naudojantis šia platforma. Dėl šios priežasties sumažėjo nuotolinių teismo posėdžių, vykdytų naudojantis teismuose įrengta stacionaria vaizdo konferencijų įranga.

Svarbiausios Teisėjų tarybos veiklos 2024 m.

Pasiruošimas pokyčiams

Sausio 12 d.

Marijampolės apylinkės teisme surengtas Teisėjų tarybos, Nacionalinės teismų administracijos atstovų ir apylinkių teismų pirmininkų bei teismų kanclerių susitikimas, kurio metu buvo aptartos **Civilinio proceso kodekso 62² straipsnio pakeitimų įsigaliojimo ir apylinkių teismų reformos įgyvendinimo aktualijos.**

Birželio 30 d.

Po Seimo priimtų teisės aktų pakeitimų **dėl apylinkių teismų reformos Teisėjų taryba kreipėsi į Prezidentą dėl šių pakeitimų grąžinimo svarstymui dėl teismų bendruomenės neinformavimo.**

Gruodžio 20 d.

Nutarimu siūlyta patarti Lietuvos Respublikos Prezidentui nuo 2025 m. sausio 1 d. **nustatyti teisėjų skaičių apylinkių teismuose pagal naujas teismų struktūras.** Taip pat nutarimu pasiūlyta nuo 2025 m. sausio 1 d. 1 etatu sumažinti teisėjų etatų skaičių Klaipėdos apylinkės teismo Klaipėdos rūmuose.

Veiklos koordinavimas

Birželio 20 d.

Priimtas Teisėjų tarybos nutarimas **dėl teisėjų specializacijos aprašo pakeitimo, siekiant patobulinti teisėjų specializacijos kriterijus ir procedūras.**

Lapkričio 15 d.

Patvirtinti **Nuolatinės teisėjų veiklos vertinimo komisijos nariai**, o lapkričio 29 d. patvirtinta **Teismų sistemos apdovanojimų komisija.**

Teismų finansavimas

Spalio 10 d.

Teisėjų taryba nutarė aprobuoti 2025–2027 m. numatomų maksimalių **Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų paskirstymo teismams pakeitimo projektą.** Projektu Finansų ministerija numatė Lietuvos teismams skirti papildomą 1 mln. eurų teisėjų padėjėjų darbo užmokesčiui kelti.

Svarbiausios Teisėjų tarybos veiklos 2024 m.

Bendradarbiavimo stiprinimas

Kovo 1 d.

Įvyko Teisėjų tarybos susitikimas su **Teisėjų padėjėjų asociacijos atstovais**. Susitikimo metu buvo aptarti teisėjų egzaminų tvarkos pakeitimai, įskaitant klausimų sudarymo ir organizavimo pokyčius.

Taip pat diskutuota apie Teisėjų tarybos iniciatyvas, skirtas subalansuoti teismų darbo krūvį ir jo skaičiavimo metodikas.

Daug dėmesio skirta teisėjo padėjėjo funkcijoms, statusui ir galimiems ateities pokyčiams, taip pat bendrų veiklų įgyvendinimui.

Balandžio 16-17 d.

Vyko **Ukrainos teisminių institucijų atstovų** vizitas Vilniuje. Vizito metu užsienio delegacijai pristatyta Lietuvos teismų savivalda, aptarti teisėjų atrankos, karjeros, mokymų, informacinių technologijų panaudojimo Lietuvos teismų veikloje klausimai, taip pat aptartos bendradarbiavimo su Ukraina kryptys.

Birželio 21 d.

Vyko susitikimas su **Europos, Azijos ir Afrikos šalių viešojo bei nevyriausybinių sektorių organizacijų vadovais, „Atviros Vyriausybės partnerystės“ (Open Government Partnership, OGP) atstovais ir „Transparency International“ Lietuvos skyriaus komanda „Open Government Partnership“ ir „Transparency International“ atstovais**, kurio metu buvo aptarta antikorupcinė teismų politika ir projektas „ATVIRI TEISMAI“.

Gruodžio 16 d.

Teisėjų taryba susitiko su Prezidentu Gitanu Nausėda. Susitikimo metu aptarti teismų bendruomenės poreikiai, veiklos kryptys, teisės aktų pokyčiai ir teismų sistemos problemos. **Pabrėžtas bendradarbiavimas su konstituciniais partneriais ir prioritetiniai klausimai, kaip teismų finansavimo modelis, teisėjų padėjėjų atlyginimai ir teismų pastatų atnaujinimas.**

Teismų atvirumas

Atnaujintos inovatyvaus internetinio projekto „ATVIRI TEISMAI“ švieslentės. Taip pat pristatytos 7 naujos švieslentės. 14 iki tol pateiktų švieslenčių sąrašą papildė informacija apie elektronines bylas, žyminį mokestį, teisminę mediaciją, teismo posėdžius, teismų aprūpinimą kompiuteriais, teismo psichologus ir išlaidas teismo psichiatrijos ir psichologijos ekspertizėms.

Dalyvauta projektuose „Open House“ ir „Kultūros naktis“. Projektų metu Lietuvos Aukščiausiųjį, Apeliacinį ir Vyriausiąjį administracinį teismus aplankė per 1000 asmenų.

Teismuose įvyko 272 ekskursijos, kuriose dalyvavo daugiau nei 4 200 asmenų, įskaitant moksleivius, studentus ir užsieniečius, atvykusius pagal teisėjų mainų programas ir kitus tarptautinius projektus.

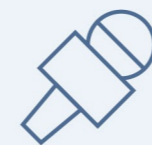
Teismai dalyvavo projekte „Diena su teisėju“ ir sulaukė 85 registracijų, daugiausiai iš teisės studentų iš Vilniaus, Mykolo Romerio, Vytauto Didžiojo universitetų, Šiaulių valstybinės kolegijos ir Panevėžio kolegijos.

Dalyvauta didžiausioje Lietuvoje praktinėje konferencijoje „Saugumo kodas“. Teismų bendruomenės atstovas diskutavo tema „Iškeltos nuotraukos ir komentaro kaina. Ar ją žino studentas ir vadovas?“.

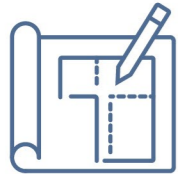
9 metus iš eilės Konstitucijos ir Europos teisės dienos proga Lietuvos teismuose buvo teikiamos nemokamos teisinės konsultacijos „Jūs klausiate – mes atsakome!“. Teismai suteikė konsultacijas daugiau nei 100 asmenų.

Teisėjai pateikė 1 481 komentarą žiniasklaidai, o teismų atstovai spaudai parengė 778 straipsnius ir pranešimus spaudai.

2024 m. **Lietuvos teismuose pradėta vykdyti negalios reforma**, kuria siekta pagerinti asmenų su negalia ir jų artimųjų kasdienį bei visuomeninį gyvenimą.

Parengtos Teisėjų tarybos rekomendacijos teismams dėl:

- asmenų su negalia įdarbinimo ir informacijos teikimo;
- interneto puslapių ir teismo aplinkos pritaikymo;
- teismų prieinamumo užtikrinimo.

Fizinė aplinka: teismų pastatai pritaikomi asmenims su negalia. 2024 m. pritaikymo darbai atlikti Šiaulių apygardos teisme, Kauno apylinkės teisme ir Vilniaus miesto apylinkės teisme.

Pritaikytos priemonės:

- sukurti šablonai ir principai, skirti informacijos teikimui asmenims su negalia (pavyzdžiui, raštai ir elektroniniai laiškai);
- teismų svetainėse įdiegti prieinamumo įskiepius, leidžiantys pritaikyti svetaines žmonėms su regos sutrikimais;
- teismų elektroninės paslaugos pritaikytos aklių ir silpnaregių naudojamoms ekrano skaitymo programoms.

Vaizdo technologijos: teismuose naudojamos vaizdo technologijos, pritaikytos asmenims su regos, klausos ir kalbos negalia, taip pat integruojama gestų kalbos vertėjų pagalba.

